

ความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้างในตลาดบริการ สุขภาพ

นवलน้อย ตีรรัตน์

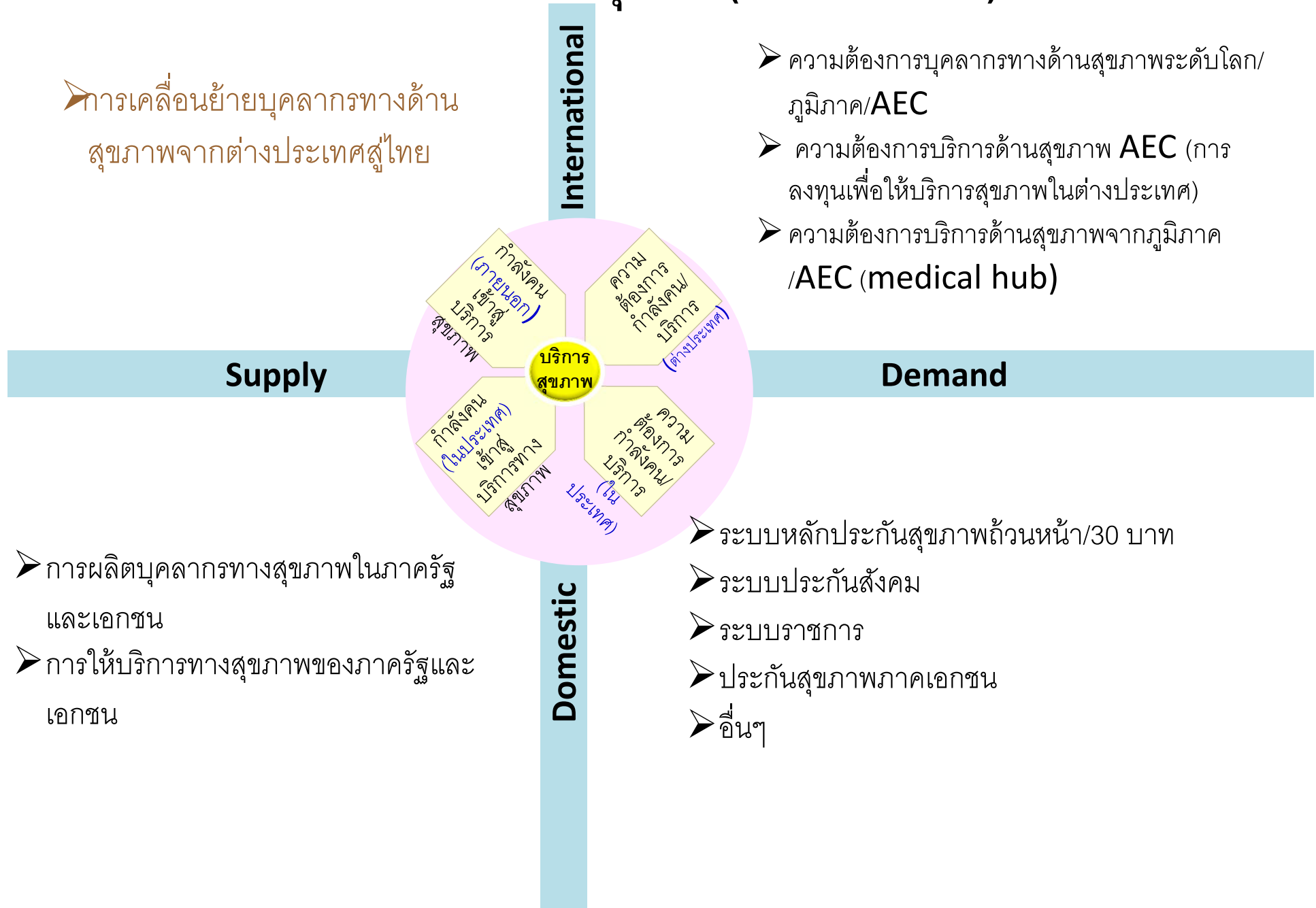
คณะเศรษฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพรวมสถานการณ์การบริการสุขภาพ(ทางการแพทย์)ในประเทศไทย

➤ การเคลื่อนย้ายบุคลากรทางด้านสุขภาพจากต่างประเทศสู่ไทย

- ความต้องการบุคลากรทางด้านสุขภาพระดับโลก/ภูมิภาค/AEC
- ความต้องการบริการด้านสุขภาพ AEC (การลงทุนเพื่อให้บริการสุขภาพในต่างประเทศ)
- ความต้องการบริการด้านสุขภาพจากภูมิภาค/AEC (medical hub)

- การผลิตบุคลากรทางสุขภาพในภาครัฐและเอกชน
- การให้บริการทางสุขภาพของภาครัฐและเอกชน

- ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า/30 บาท
- ระบบประกันสังคม
- ระบบราชการ
- ประกันสุขภาพภาคเอกชน
- อื่นๆ

ประเด็นสำคัญ ของการบริการสุขภาพ(ทางการแพทย์)ในประเทศไทย

การเคลื่อนย้ายบุคลากรทางด้านสุขภาพ

จาก AEC สู่ไทย

➢ ทำได้ยาก จากการกีดกันทางด้านมาตรฐาน
วิชาชีพ

ความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพ/บริการจากผู้

รับบริการต่างประเทศ

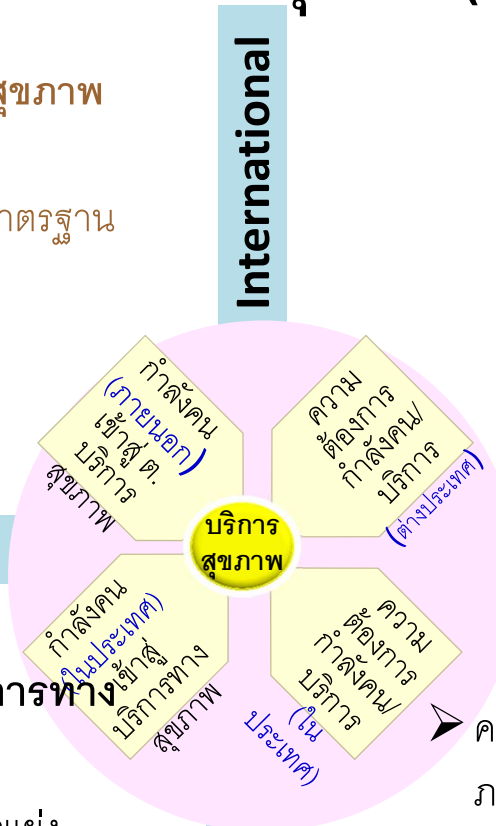
➢ การเคลื่อนย้ายบุคลากรทางด้านสุขภาพจาก
ประเทศไปต่างประเทศ

➢ ผู้รับบริการต่างประเทศจากภูมิภาค /AEC
ต้องการบริการด้านสุขภาพ (medical hub)

จากการให้บริการที่มีคุณภาพ

Supply

Demand

การผลิตบุคลากร และการให้บริการทาง

สุขภาพในภาครัฐและเอกชน

- การผลิตบุคลากรไม่เพียงพอ เกิดการแย่ง
กำลังคนในระหว่างภาครัฐและเอกชน
- การขยายตัวของจำนวนโรงพยาบาลเอกชนเพิ่ม
สูงขึ้นโดยเฉพาะในเขตเมือง
- การให้บริการภาคเอกชนมีการแข่งขันน้อยลง
จากการซื้อ-ขายกิจการ เป็นกลุ่ม/เครือข่ายการ
ให้บริการ มีการกระจุกตัวในความเป็นเจ้าของ
สูงขึ้น

ปริมาณ ราคาและคุณภาพในการให้บริการ

- ความแตกต่างระหว่างระบบสุขภาพใน 3 กองทุนของ
ภาครัฐ
- ปัญหา ข้อมูลข่าวสารที่ไม่สมมาตร (asymmetric
information) ทำให้ผู้บริโภคหรือผู้รับบริการอยู่ใน
ฐานะที่เสียเปรียบ
- ปัญญาสุขภาพ วางแผนจัดการล่วงหน้ายาก มีความเสี่ยง
สูง เพราะยากที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะป่วยเมื่อใด
และมักมีทางเลือกน้อย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีจำนวน
โรงพยาบาลน้อย

Domestic

International

ประเด็นสำคัญ ของการบริการสุขภาพ(ทางการแพทย์)ในประเทศไทย

การเคลื่อนย้ายบุคลากรทางด้านสุขภาพ

จาก AEC สู่ไทย

➤ทำได้ยาก จากการกีดกันทางด้านมาตรฐาน
วิชาชีพ

International

ความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพ/บริการจาก
ผู้รับบริการต่างประเทศ

➤ความต้องการบริการสุขภาพในระดับคุณภาพ

Supply

Demand

บริการ
สุขภาพ

ความไม่สมบูรณ์ของตลาดบริการสุขภาพทำให้เกิดค่าเช่าทางเศรษฐกิจ

➤ตลาดปัจจัยการผลิต บริษัทฯและเวชภัณฑ์ที่

ครอบครองตลาดอยู่ในโลกนี้มีเพียงน้อยราย สามารถตั้งราคาสูง เกิดปัญหาการเข้าถึงยา

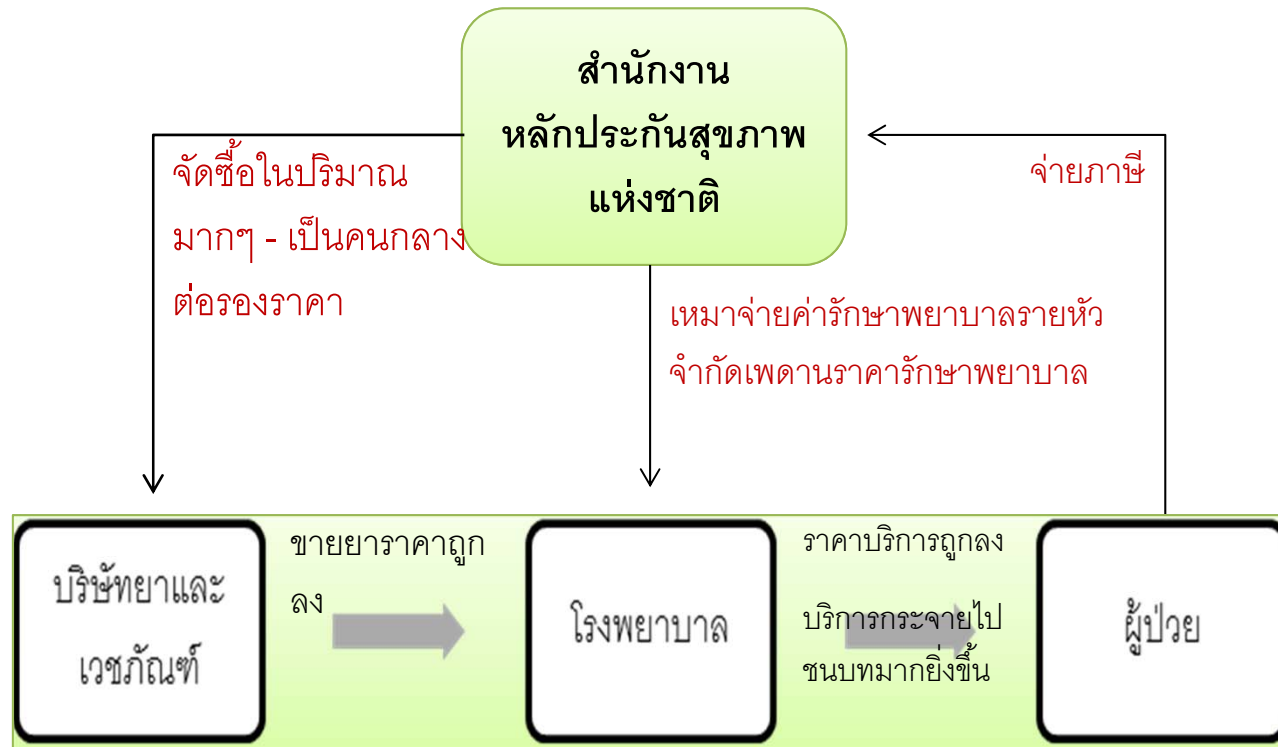
➤ตลาดบริการสุขภาพ กล่าวคือ ธุรกิจโรงพยาบาลก็มี

กำแพงกีดกันไม่ให้เกิดการแข่งขัน นั่นคือเงินลงทุนที่สูง เพราะสินค้านี้ในธุรกิจการแพทย์มีราคาแพง ทำให้ตลาดขายบริการสาธารณสุขเป็นตลาดที่มีผู้ขายน้อยรายเช่นเดียวกับตลาดปัจจัยการผลิต และส่งผลให้ผู้ผลิตสามารถตั้งราคาสูงอันส่งผลให้เกิดการกีดกันผู้มีรายได้น้อยและการแสวงหากำไรเกินปกติหรือค่าเช่า

Domestic

ปริมาณ ราคาและคุณภาพในการให้บริการ

➤ ปัญหา ข้อมูลข่าวสารที่ไม่สมมาตร (asymmetric information) ทำให้ผู้บริโภคหรือผู้รับบริการอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบในอำนาจต่อรองกับผู้ให้บริการ มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างกลไกบางประการ เพื่อลดความเสียเปรียบและลดผลกระทบ

ลดค่าเช่าทางเศรษฐกิจในระบบ
การให้บริการสุขภาพได้บางส่วน

แต่ปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูลข่าวสารยังดำรงอยู่ จะสร้างกลไกอะไรในการแก้ปัญหา